

Presse og Information

Den Europæiske Unions Ret
PRESSEMEDDELELSE NR. 20/22
Luxembourg den 2. februar 2022

Dom i sag T-799/17
Scania m.fl. mod Kommissionen

Retten frifinder Kommissionen i et søgsmål anlagt af Scania og opretholder den bøde på 880,52 mio. EUR, som Kommissionen har pålagt for dette selskabs deltagelse i et kartel mellem lastbilproducenter

Retten fremkommer med en række præciseringer af dels lovligheden af en »hybrid« procedure, der forener forligsproceduren med den almindelige administrative procedure på kartelområdet, dels begrebet »samlet og vedvarende overtrædelse«

Ved afgørelse af 27. september 2017 (herefter »den anfægtede afgørelse«)¹ fastslog Europa-Kommissionen, at selskaberne Scania AB, Scania CV AB og Scania Deutschland GmbH, tre enheder i Scania-koncernen, som drev virksomhed inden for fremstilling og salg af tunge lastbiler til langdistancetransport (herefter under ét »Scania«), havde overtrådt de EU-retlige bestemmelser om forbud mod karteller² ved i perioden fra januar 1997 til januar 2011 sammen med deres konkurrenter at have deltaget i hemmelige aftaler, der havde til formål at begrænse konkurrencen på markedet for mellemstore og tunge lastbiler i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS). Kommissionen pålagde Scania en bøde på 880 523 000 EUR.

Den anfægtede afgørelse blev vedtaget efter en såkaldt »hybrid« procedure, der forener forligsproceduren³ med den almindelige administrative procedure på kartelområdet.

I den foreliggende sag havde hver virksomhed, der var adressat for klagepunktsmeddelelsen, herunder Scania, over for Kommissionen bekræftet sin vilje til at deltage i forligsforhandlinger. Efter drøftelser med Kommissionen besluttede Scania imidlertid at trække sig fra den nævnte procedure. Kommissionen vedtog således en forligsafgørelse i forhold til de virksomheder, der havde indgivet en formel anmodning herom⁴, og fortsatte undersøgelsen vedrørende Scania.

Ved dom af 2. februar 2022 **frifinder Retten Kommissionen i det søgsmål, som Scania har anlagt** med påstand om annullation af den anfægtede afgørelse, idet den fremkommer med en række præciseringer af lovligheden af en »hybrid« procedure på kartelområdet og begrebet »samlet og vedvarende overtrædelse«.

Retten bemærkninger

Hvad angår lovligheden af den »hybride« procedure, som Kommissionen har fulgt, bemærker Retten indledningsvis, at Kommissionens afgørelse om at følge en sådan procedure – i modsætning til, hvad Scania havde gjort gældende – ikke i sig selv indebærer en tilsidesættelse af princippet om uskyldsformodning, af retten til forsvar eller af forpligtelsen til upartiskhed. De bestemmelser, der regulerer forligsproceduren, er således ikke til hinder for, at Kommissionen kan

¹ Kommissionens afgørelse C(2017) 6467 final af 27.9.2017 om en procedure i henhold til artikel 101 TEUF og artikel 53 i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS) (sag AT.39824 – Lastbiler).

² Artikel 101 TEUF og EØS-aftalens artikel 53.

³ Denne procedure reguleres af artikel 10a i Kommissionens forordning (EF) nr. 773/2004 af 7.4.2004 om Kommissionens gennemførelse af procedurer i henhold til [artikel 101 TEUF og 102 TEUF] (EUT 2004, L 123, s. 18). Den giver parterne i kartelsager mulighed for at anerkende deres ansvar og til gengæld modtage en nedsættelse af den pålagte bøde.

⁴ Afgørelse C(2016) 4673 final om en procedure i henhold til artikel 101 TEUF og EØS-aftalens artikel 53 (sag AT.39824 – Lastbiler). Denne afgørelse blev vedtaget på grundlag af artikel 7 og artikel 23, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16.12.2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i [artikel 101 TEUF og 102 TEUF] (EFT 2003, L 1, s. 1).

følge en sådan procedure inden for rammerne af anvendelsen af artikel 101 TEUF. Det følger endvidere af retspraksis, at **Kommissionen i forbindelse med sådanne procedurer har ret til først at vedtage en forligsafgørelse og dernæst en afgørelse efter den almindelige procedure** på betingelse af, at de ovennævnte principper og rettigheder overholdes.

Efter denne præcisering undersøger Retten, om Kommissionen under omstændighederne i den konkrete sag har overholdt de nævnte principper.

Hvad angår klagepunktet om tilsidesættelse af princippet om uskyldsformodning har Scania gjort gældende, at Kommissionens endelige holdning for så vidt angår de samme faktiske omstændigheder i forligsafgørelsen var defineret som dem, der var anført i klagepunktsmeddelelsen, og at det i denne afgørelse på grundlag af de samme beviser, der blev anvendt i den anfægtede afgørelse, blev konkluderet, at disse faktiske omstændigheder, som Scania ligeledes havde deltaget i, udgjorde en overtrædelse.

Retten bemærker i denne forbindelse for det første, at ingen passage i forligsafgørelsens begrundelse, læst i sin helhed, i lyset af de særlige omstændigheder, hvorunder forligsafgørelsen var blevet vedtaget, kan forstås som en foregribelse af Scanias ansvar.

For det andet præciserer Retten, at den omstændighed, at adressaterne for en forligsafgørelse anerkender deres ansvar, ikke kan føre til en stiltiende anerkendelse af ansvaret for den virksomhed, der har besluttet at trække sig fra den nævnte procedure, på grund af dens eventuelle deltagelse i de samme faktiske omstændigheder, der blev anset for at være ulovlige i forligsafgørelsen. I forbindelse med den almindelige administrative procedure, der ligger efter vedtagelsen af en sådan afgørelse, befinder den berørte virksomhed og Kommissionen sig nemlig i forhold til forligsproceduren i en såkaldt »tabula rasa«-situation, hvor ansvaret stadig skal fastslås.

Kommissionen er således dels udelukkende bundet af klagepunktsmeddelelsen, dels er den forpligtet til at foretage en fornyet undersøgelse af sagen på grundlag af alle relevante omstændigheder, herunder alle de oplysninger og argumenter, som den berørte virksomhed har fremført i forbindelse med udøvelsen af sin ret til at blive hørt. Følgelig forudsætter Kommissionens retlige kvalificering af de faktiske omstændigheder i forhold til forligsparterne ikke i sig selv, at Kommissionen nødvendigvis har foretaget den samme retlige kvalificering af de faktiske omstændigheder i forhold til den virksomhed, der har trukket sig fra en sådan procedure. I denne forbindelse er der intet til hinder for, at Kommissionen støtter sig på fælles beviser i de to afgørelser i den hybride procedure.

Henset til disse betragtninger og henset til den omstændighed, at Scania ikke har bestridt, at selskabet havde haft lejlighed til at fremlægge alle de beviser, der havde til formål at bestride de faktiske omstændigheder og det bevismateriale, som Kommissionen støttede sig på i forbindelse med den almindelige administrative procedure – herunder dem, der blev tilføjet sagsakterne efter klagepunktsmeddelelsen – **udelukker Retten, at der foreligger en tilsidesættelse af princippet om uskyldsformodning** i det foreliggende tilfælde.

Hvad angår klagepunktet om tilsidesættelse af retten til forsvar bemærker Retten, at Kommissionen i forligsafgørelsen på ingen måde har foregrebet Scanias ansvar for overtrædelsen. Følgelig **kan der ikke være sket nogen tilsidesættelse af selskabets ret til forsvar som følge af, at det ikke var blevet hørt i forbindelse med denne procedure.**

Hvad angår klagepunktet om tilsidesættelse af princippet om upartiskhed fastslår Retten, at Scania ikke har godtgjort, at Kommissionen ikke under undersøgelsesproceduren havde tilbudt alle garantier for at udelukke enhver rimelig tvivl om denne institutions upartiskhed i undersøgelsen af sagen. Når Kommissionen inden for rammerne af den almindelige procedure undersøger de beviser, som er blevet fremlagt af de parter, der har valgt ikke at indgå forlig, er den således på ingen måde bundet af de faktiske konstateringer og de retlige kvalificeringer, som den har lagt til grund i forligsafgørelsen. Ved at fastslå, at det princip, der finder anvendelse i EU-retten, er princippet om den frie bevisbedømmelse, og at Kommissionen råder over en skønsmargen med

hensyn til hensigtsmæssigheden af at vedtage undersøgelsesforanstaltninger, **er dens afvisning af at vedtage nye undersøgelsesforanstaltninger desuden ikke i strid med princippet om upartiskhed, idet det ikke er godtgjort, at fraværet af sådanne foranstaltninger skyldes Kommissionens partiskhed.**

Hvad angår begrebet »en samlet og vedvarende overtrædelse« undersøger Retten betingelserne for, at der kunne foreligge en sådan overtrædelse i det foreliggende tilfælde, og for, at den kunne tilregnes Scania.

Hvad angår konstateringen af, at der forelå en samlet og vedvarende overtrædelse, bemærker Retten, at en sådan konstatering i modsætning til, hvad Scania har gjort gældende, ikke nødvendigvis forudsætter, at der er påvist flere overtrædelser, der hver især henhører under artikel 101 TEUF, men at det godtgøres, at de forskellige identificerede handlinger indgår i en samlet plan, der har til formål at opnå et samlet konkurrencebegrænsende mål.

I det foreliggende tilfælde fastslår Retten, at Kommissionen i retligt tilstrækkeligt omfang har godtgjort, at de hemmelige kontakter, der i tidens løb havde fundet sted på forskellige niveauer – bl.a. på topledelsesniveau mellem 1997 og 2004, på et lavere niveau i hovedsædet mellem 2000 og 2008 og på tysk niveau mellem 2004 og 2011 – under ét var en del af en samlet plan, der havde til formål at opnå det samlede konkurrencebegrænsende mål at begrænse konkurrencen på markedet for mellemtinge og tunge lastbiler i EØS.

Nærmere bestemt fremgik eksistensen af forbindelser mellem de tre niveauer af hemmelige kontakter af den omstændighed, at deltagerne i møderne altid var ansatte fra de samme virksomheder, at der var en tidsmæssig overlapning mellem de møder, der blev afholdt på de forskellige niveauer, og at der var kontakter mellem de ansatte på et lavere niveau i de respektive hovedsæder for parterne i kartellet og de ansatte på tysk plan. Desuden var de delte oplysningers art, de deltagende virksomheder, formålet og de berørte produkter forblevet de samme i hele overtrædelsesperioden. Selv om de hemmelige kontakter på topledelsesniveau var blevet afbrudt i september 2004, var det samme kartel med det samme indhold og den samme rækkevidde således blev videreført efter denne dato med den eneste forskel, at de involverede medarbejdere henhørte under de forskellige organisatoriske niveauer inden for de involverede virksomheder og ikke under topledelsesniveauet.

I denne sammenhæng havde det ikke betydning for konstateringen af, at der forelå en samlet plan, at Scantias ansatte på tysk niveau angiveligt ikke vidste, at de var blevet involveret i forlængelse af den praksis, der havde fundet sted på de to andre niveauer, eller at de ansatte i Scania, der deltog i møderne på niveauet for de lavere instanser i hovedsædet, angiveligt ikke havde kendskab til møderne på topledelsesniveauet. Om der har været kendskab til, at der forelå en sådan plan, skal nemlig vurderes i forhold til de involverede virksomheder og ikke i forhold til deres ansatte.

Hvad angår spørgsmålet om, hvem der bar ansvaret for overtrædelserne, bemærker Retten, at de faktorer, der afgør, hvem der skal bære ansvaret for den samlede og vedvarende overtrædelse, tilsvarende skal vurderes i forhold til virksomheden. Da virksomheden Scania havde deltaget direkte i alle de relevante aspekter af kartellet, var Kommissionen i det foreliggende tilfælde berettiget til at tilregne denne virksomhed overtrædelserne i sin helhed, uden at den var forpligtet til at påvise, at kriterierne om interesse i, kendskab til og accept af risikoen var opfyldt.

BEMÆRKNING: Der kan iværksættes appel, der er begrænset til retsspørgsmål, for Domstolen til prøvelse af Rettens afgørelse inden for to måneder og ti dage efter forkyndelsen af denne.

BEMÆRKNING: Annulationssøgsmål tilsigter annulation af retsakter vedtaget af EU-institutionerne, som er i strid med EU-retten. Medlemsstater, EU-organer og borgere kan under nærmere bestemte betingelser indbringe sådanne sager for Domstolen eller Retten. Hvis sagsøgeren får medhold, annulleres retsakten. Såfremt annulationen af retsakten indebærer, at der opstår et retligt tomrum, skal dette afhjælpes af vedkommende institution.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Retten.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Presse- og Informationsafdelingen: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127